

Kmet, delavec
in obrtnik
naj bodo naro-
du vodnik!

Izhaja vsako sredo.
Naročnina:
za celo leto Din 30.—
za pol leta „ 15.—
za inozemstvo
za celo leto Din 50.—
Inserati po tarifu. — Pis-
menim vprašanjem naj
se priloži znamka za od-
govor. — Nefrankirana
pisma se ne sprejemajo.

Kmetski list

Glasilo „Slovenske Kmetске Stranke“.

Vsakdo vřivaj
vse sadove
svojega dela in
marljivosti!

Rokopisi se ne vra-
ćajo. — Plaća in toři
se v Ljubljani. — Ured-
ništvo in uprava je v
Ljubljani v Kolodvorski
ulici št. 7. — Telefon
inter. št. 2506. — Raćun
pri pořtni hranilnici
št. 14.194.

„Kmećka politika“ SLS.

(Iz zaplenjene številke Kmetskega lista.)

Slovenska ljudska stranka je imela pred vojno v svojih vrstah precej pametnih in dalekovidnih, pa tudi zelo zvitih in premetenih ljudi, ki so imeli jako dobre nazore za politični in gospodarski razvoj v bližnji bodočnosti. To so bili tisti ljudje, ki so znali z vpoštevanjem bodoćega razvoja udariti klerikalni politiki take temelje, da so si pridobili ogromno zaupanje ljudstva, obenem pa ohranili nad ljudstvom, zlasti nad kmećkim, svoje gospodstvo. Priznamo, da je bila to na prvi pogled mojstrka poteza, če pa pogledamo stvari do dna, pa vidimo, da je cela »kmećka politika« SLS za kmete strahovit švindeli!

Politika »gnade«.

Slovenci smo bili, kakor je znano, skoro 700 let podložniki Dunaja in podaniki »presvitlega cesarja«. Dokler smo bili podaniki — in to smo bili do zadnjega — nismo imeli nobenih državljskih pravic. Kar smo imeli v najnovejšem času, n. pr. volilno pravico, to je bilo vse le na papirju. Mi smo res smeli »svobodno voliti« svoje zastopnike za dunajski parlament, toda ti zastopniki so morali delati v odločilnih trenutkih to, kar so hoteli in zapovedali »presvitli cesar«! Cesar je hodil v cerkev, čeprav ni bil pobožen, ampak je bilo njegovo življenje vse prej kot pobožno.

Vse, kar so slovenski podložniki in podaniki dobili z Dunaja, je bila samo »najvišja cesarska gnada«, nikdar pa ne pravica!

Mi smo plaćevali »presvitlemu cesarju« — ne državi! — svoj davek. Danes vemo, da plaćujemo davke državi, t. j. samim sebi, za skupne potrebe, in zato vemo tudi, da imajo davkoplaćevalci vsake pokrajine in občine pravico, da se jim pokrijejo stroški za javne naprave iz skupnega davćnega denarja. Danes to vemo — toda kdo to ve? Presneto malo je takih ljudi, ki bi to vedeli in se tega tudi zavedali! V večini naših možganov, zlasti pa v glavah naših kmetov, je še danes tako globoko vkoreninjena vera v »gnado« od zgoraj, da se niti v sanjah ne zavedajo, kaj je njihova pravica.

Ni čudno, da je tako. Starejši ljudje, ki so poznali še staro Avstrijo, naj se le nekoliko spomnijo nazaj na svojo mladost. V šoli so ljudem vbijali v glavo samo »presvitlega cesarja« »gnado«! O kakem državljanstvu in o pravicah državljanov ni bilo v nobenem berilu niti besede! V cerkvi ni bilo slišati drugega kakor nauk o pokorščini, o pokorščini in zopet o brezpogojni pokorščini, ki smo jo dolžni cerkveni in posvetni oblasti, plaćilo za pokorščino in za zvesto hlapćevanje pa je bila seveda »visoka gnada«!

Izprememba.

Vsa ta vzgoja za hlapćevstvo in za večno pokorščino pa le ni mogla preprečiti, da se ne bi tudi v Avstriji razširil mogoćni val demokracije, t. j. tistega nauka, ki pravi, da

ljudje niso podaniki in podložniki, ampak državljani, da ljudje niso za to tukaj, da živijo od kakšne »visoke gnade«, ampak, da so ljudje sami tisti, ki delijo milost, če jo že hoćejo deliti.

Ta nauk je bil hud in strupeni! Strupen zlasti za tiste, ki so dotlej delili »milosti« ljudstvu, sklicujoć se na to, da delijo gnado. Strupen pa je ta nauk tudi za vso pokvarjeno gospodo, ki je dotlej ožemala ljudstvo in mu gospodovala na podlagi nekih pravic, ki jih je ta gospoda ljudstvu ukradla in si jih prisvojila s silo.

Kolikor bolj se je širil ta nauk iz svobodnih vseučilišč, toliko večja je postajala samozavest zatiranih kmećkih in delavskih podložnikov. Kmetje in delavci so začeli zahtevati svoje pravice, a brez »milosti«. Pritisku kmećkih, posebno pa duševno bolj zrelih delavskih mas v velikih mestih se je morala začeti »gospoda« počasi vdajati...

Odločilen trenutek.

Gospodujoća gospoda je takrat stala pred težkimi odločitvami. »Slo je za to, ali naj se kar uda (kapitulira) in dá gospodstvo iz rok, ali pa naj najde kakšen način, kako bi še nadalje mogla obdržati gospodstvo nad kmeti in delavci v svojih rokah?»

V tistih, za »gospodo« jako odločilnih časih se je pokazala klerikalna gospoda za mnogo brihtnejšo oziroma za bolj zvito in za bolj premeteno kakor pa »prosvetna gospoda«.

Starejši ljudje v Sloveniji se še spominjajo boja za splošno volilno pravico v Sloveniji. Posvetna gospoda se je takrat postavila na stališće nepopustljivosti in ni hotela dati in priznati nobenih pravic, najmanj pa volilne. Klerikalni voditelji pa so spoznali, da je treba pravočasno odjenjati in popustiti in oni so tudi popustili s tem, da so se z vso silo začeli boriti sami za splošno volilno pravico.

Toda važno je, zakaj so oni to storili: Oni se niso borili za pravico ljudstva iz ljubezni do ljudstva, ampak za to, da si rešijo vsaj v zadnjem trenutku še zaupanje ljudstva in da si podaljšajo na podlagi tega zaupanja še za naprej vsaj en del svojega gospodstva nad kmeti in delavci.

Na ta lim se je res vsedla večina slovenskih kmetov in delavcev in sedi na njem še dandanes!

Če bi bili slovenski klerikalci res hoteli popolno svobodo kmetov in delavcev, bi se bili morali zavzeti za vse kmećke pravice, da jih dobe kmetje nazaj. To pa klerikalcem ne pade v glavo niti v sanjah!

Oni so res ustanovili mnogo kmećkih zadrug, denarnih in gospodarskih. Toda te zadruge danes niso temelj kmećkega gospodarstva, ampak so temelj klerikalne moći (beseda gospodstvo ne pomeni gospodarstvo, op. ured.).

V prejšnjem deželnem zboru so sklenili zgradbo mnogih cest in mostov in drugih gospodarskih naprav. Toda vse to je plaćal kmet sam s svojimi deželnimi dokladami — klerikalci pa so znali vse to ljudem prikazati kot neko »milost« — prav po starem receptu! Tudi današnje podpore iz oblastnega proraćuna prikazujejo kot neko »milost«, nikdar pa ne povedo ljudem, da imajo ljudje na razna javna dela in podpore itd. pravico, ker vseh teh stvari ne plaćuje klerikalni odbor, ampak davkoplaćevalec. Podobnih slučajev bi našli lahko še na stotine, ki vsi dokazujejo, da temelji vsa klerikalna kmećka politika še vedno na »milosti od zgoraj«, nikdar pa noćejo priznati načela pravice, in tega tudi priznali ne bodo, sicer bi bilo njihovega gospodstva nad kmeti kmalu konec!

Če postanejo v fabriki delavci nezadovoljni, jim pameten fabrikant nekaj namakne, da jih potolaži, pa mu zopet garajo naprej.

Če so graščinski hlapci sitni, jim pameten graščak nekaj doda, pa zopet garajo naprej.

To enostvano resnico je porabila tudi klerikalna gospoda pred leti in jo vporablja še dandanes: Dajmo kmetom kakšno malenkost, pa se nam bodo pokorili in za nas garali in za nas glasovali še naprej!

Žalostno je le to, da kmet ne pomisli, da mu njegovi klerikalni »prijatelji« prav nič ne dajo iz svojega žepa, ampak da dajejo kmetom le en del tega nazaj, kar potegnejo iz kmećkih žepov v obliki davkov, en del pa še vrhutega porabijo za sebe (za plaće raznih odbornikov, predsednikov itd.).

Naša kmećka politika.

Naša kmećka politika pa je bistveno različna od klerikalne. Klerikalni gospodi je na tem, da s popuščanjem še nadalje obdrži ona svoje gospodstvo nad kmeti. Mi pa pravimo, da morajo kmeti sami postati ne samo dobri gospodarji na svojih zemljiščih, ampak tudi neomejeni gospodje in gospodarji v državi.

Zakaj bi ravno »gospoda« delila kmetu »milosti«, čeprav ne pridelava niti zrna kruha? Ali ni bolj pravićno, da deli kmet svojo »milost« tisti gospodi, ki bi brez kmećkih pridelkov od lakote umrla?

Zato pravimo mi: Gospodar v državi mora biti kmet sam in sicer brez komande farovža in brez komande mestnega fraka! Kmet mora komandirati in nihće drugi!

To našo politiko gospoda seveda prav dobro pozna, posebno še klerikalna gospoda. Ker pa jo pozna, zato se je tudi boji, ker vé, da je ravno ta politika klerikalnemu in sploh »gospodskemu« gospodstvu nad kmetom najbolj nevarna. Zato pa tudi nikdar noće klerikalna gospoda o tej naši politiki pisati v svojih glasilih stvarno, ker se boji, da ne bi klerikalni kmetje izpregledali in dali nam prav, ampak se zaletava le v posamezne osebe, kakor muha v okno. Zato pa bomo to kmećko politiko razlagali ljudem mi s toliko večjo vnemo. — lj.

Kaj je s Pušenjakom?

Pred tremi tedni sem napisal v »Kmetijski list« članek o zadevi poslanca Pušenjaka, ki je na predvečer umora hrvatskih mučeničkov podpisal v družbi triindvajsetih poslancev znani predlog morileca Puniše Račića, da naj se Radić poglasi umobolnim ter tako odstrani iz skupščine, kjer je bil, boreč se za pravice Hrvatov, prečanov Srbov in Slovencev, a za kmetijske koristi vobče, beograjskim einarjem, bankirjem in borzijancem silno nevšečen in nevaren. V članku sem trdil, da je s tistim svojim podpisom postal Pušenjak pri tistem predlogu direktni sodelavec pri predlogu, ki grozi »tudi z drugimi sredstvi, ne glede na posledice« in ko se taka grožnja dobrih petnajst ur pozneje tudi izpolni na ta način, da dajo trije najboljši hrvatski sinovi svoje življenje, dva dobra pa svojo srčno kri, o tem pač ni treba posebej mnogo besed. Da je pri tako strašnem dejanju sodeloval tudi sin slovenske matere, je tako strašno, da mora o tem spregovoriti ves slovenski narod kakor en mož. Zato sem v tistem članku tudi stavil različna vprašanja. Pred vsem zakaj je tisti strašni predlog s še strašnejšo grožnjo podpisal? Ali ga je samo v svojem imenu ali v imenu kluba in stranke? Ali iz nepredvidnosti ali po naročilu? Dejanje

je tako strašno, da moram dobiti odgovor. Zlasti duhovščina, ki mora ob vsakih volitvah zafuranost politike te gospode braniti s zlorabljanjem vere in strogo cerkvenih institucij, mora jasno spregovoriti o slučaju Pušenjak!

Ko sem v Rečici ob Savinji, to je v volilnem okraju tega nesrečnega poslanca Pušenjaka, razlagal na shodu ta slučaj, se je javil tudi pristaš SLS in volilec neposrednega sodelavca morileca Puniše Račića, omenjenem grozljivem predlogu, ki je napovedoval najstrašnejši zločin v človeški zgodovini, ter izjavil, da če je Pušenjak res to storil, da se mora v stranki to pojasniti ter izvajati skrajne posledice, ki sledijo iz tega. On, da bo to v stranki zahteval.

Meni je to dokaz, da je naše ljudstvo vendar le še zdravo v svoji duši. Tudi tisto, ki drevi kakor slepo za temi nesrečnimi politikanti. Umorov ne odobrava, niti njihovih napovedi in priprav. Nesporo bo svoječasnno obsodilo tudi tiste, ki se s temi umori politično koristijo.

Za danes pa ponavljam: Kaj je s Pušenjakom? SLS in predvsem č. gg. duhovščina, zganite se in spregovorite! Ivan Pucelj.

Volitve v štajerske okrajne zastope

Z uredbo mariborske obl. skupščine z dne 19. julija so preosnovani okrajni zastopi v cestne odbore, na novo pa so se cestni odbori ustanovili za sodne okraje: Prevalje, Murska Sobota, Dolnja Lendava, Čakovec in Prelog. Volitve v cestne odbore bodo v kratkem razpisane, zato opozarjamo naše pristaše na te volitve in poudarjamo najvažnejše, kako je pri volitvah postopati.

Kdo je volilec.

Volilno pravico imajo vsi župani in vsi občinski odborniki. Če je občinski odbor razpuščen, imajo volilno pravico župan in odborniki razpuščenega odbora.

Kdo sme biti izvoljen.

Voljen sme biti vsakdo, ki je upisan v volilni imenik za občinske, skupščinske itd. volitve in ki je star 30 let. Voljen sme biti torej tudi oni, ki ni župan niti občinski odbornik, dočim smejo voliti le župani in občinski odborniki. Kandidat mora imeti stalno bivališče v sodnem okraju, v katerem hoče biti izvoljen.

Koliko cestnih odbornikov se voli?

Okrajni zastop sestoji iz toliko odbornikov kolikorokrat po 2000 prebivalcev ima sodni okraj. Pri ostankih preko 1000 prebivalcev se voli še en odbornik. Razen tega ima oblastni odbor pravico imenovati do 3 člana izmed občanov dotičnega sodnega okraja. Število odbornikov ugotovi vel. župan. Odborniki se volijo za 4 leta.

Kdo razpiše volitve?

Volitve razpiše sreski poglavar na predlog oblastnega odbora.

Kdo vodi volilne priprave?

Volilna komisija, obstoječa iz predsednika in dveh članov upravnega odbora okr. zastopa. Člani komisije s posvetovalnim glasom so tudi predstavniki potrjenih kandidatnih list. Sejam volilne komisije sme prisostvovati tudi sreski poglavar ali njegov namestnik.

Volilni imenik

vodi okrajni zastop. Ako se volitve razpišejo, se volilni imenik razporeži v uradu okrajnega odbora 14 dni vsakomur na vpogled. Ta razglas se mora objaviti na uradni deski in objaviti vsem občinskim odborom. Popravke volilnih imenikov izvrši okrajni odbor po poročilih občin. Popravke volilnih imenikov smejo zahtevati ustno ali pismeno vse osebe, ki imajo pravico biti izvoljene v času 14 dni, ko so imeniki razporeženi in še tri dni potem. Zahtevku za popravo volilnega imenika je priložiti potrdilo občine, da je oseba res občinski odbornik.

Kandidatne liste.

Volitve se vrše po obveznih kandidatnih listah. Na vsaki kandidatni listi je treba označiti ime, priimek, poklic in bivališče predlaganih kandidatov in namestnikov, ki jih mora biti toliko, kolikor jih je voliti za okraj. Namestnikov je toliko, kolikor kandidatov. Prvo navedeni na kandidatni listi je nosilec in predstavnik liste. Kandidatne liste se vlagajo pri volilni komisiji tekom 8 dni po razgrnitvi pravomočnega seznama volilcev. Podpisati jih mora vsaj toliko volilnih upravičencev — veljajo tudi podpisi kandidatov in namestnikov — kolikor je voliti odbornikov in namestnikov. Z izvirnimi listinami morajo predložiti predlagatelji še po pet prepisov kandidatnih list, toda brez navedbe imen predlagateljev. Za kandidatne liste in njih prepise se morajo uporabljati uradno izdani in z uradnim pečatom opremljeni obrazci, ki se dobe pri okrajnem odboru. V vsem drugem je upoštevati določila zakona o volitvi v oblastni in sreski samoupravi, ki določa med drugim, da mora vsak kandidat dati tudi pismeno izjavo, da volitev sprejme. Volilna komisija ugotovi tekom dveh dni po vložitvi, ali je lista v redu ali ne in jo predloži s svojim mnenjem sreskemu poglavarju. Sreski poglavar mora tekom 5 dni listo potrditi, ali pa zahtevati njeno izpopolnitev in popravo. Rok za izpopolnitev znaša 5 do 8 dni. Potrjene kandidatne liste se objavijo vsaj 10 dni pred volitvami. Opozarjamo na to, da mora listo podpisati toliko volilnih upravičencev, kolikor je kandidatov in namestnikov. Volilni upravičenci so le župani in odborniki.

POLITIČNE VESTI

Svoboda in SLS.

Kdo se ne spominja vpitja klerikalnih listov proti onim, ki bi poskušali ovirati popolno svobodo kritike javne politike in njenih nosilcev. Skoro so nas gospodje uverili, da so resnični pristaši svobode povsod in vselej. Sedaj pa, ko imajo policijsko moč v svojih rokah, hočejo zatreti vsako svobodno gibanje nasprotnih strank in s tem onemogočiti kritiko njihovega delovanja. Kdor ima čisto vest, da dela v interesu naroda, temu ni treba ovirati svobodne kritike, le oni, ki čuti, da ne dela po ljudski volji, skuša z nasilnimi sredstvi preprečiti govore nasprotnikov.

Srezkemu poglavarstvu v Litiji smo prijavili par javnih shodov. Od kar se naša stranka politično udejstvuje, se je delalo vedno tako, da smo javne shode z dopisnico javljali srezkemu poglavarstvu, sestanke in shode v zaprtih prostorih pa sploh ne. In nikdo ni temu do sedaj ugovarjal. Sedaj pa, ko je šef policije obenem tudi šef SLS, nam srezko poglavarstvo sporoča sledeče: Shode v zaprtih prostorih moramo prijaviti in prijavo kolekovati z 5 Din, za shode pod milim nebom pa se mora najprej narediti prošnja na srezko poglavarstvo kolekovano z 5 Din in priložiti kolek za 20 Din, šele ko je prošnja rešena, se sme shod vršiti ali pa se prepove.

Kaj pomeni taka odredba, je jasno. Ovira javno kritiko. Shode se organizira včasih prav zadnje dneve, tak shod bi se ne mogel vršiti, ker bi ne dobili pravočasno dovoljenja, lahko bi se pa tudi to primerilo, da se prošnja nalašč ne reši pravočasno in napovedani shod bi se zopet ne smel vršiti. Odredba, ki pravi, da se mora vložiti prošnja za shode ravno sedaj, ko je v vladi SLS, je če ne drugega vsaj otežkočenje obveščanja ljudstva o zadevah, o katerih bi moralo samo odločiti.

Pa nič zato, mi bomo že našli pota, da bomo ljudstvo o vsem obvestili, če tudi nam vse shode direktno prepovedo. Če ne smemo zborovati javno, bomo pa tajno.

Izvrsten dovtip.

Zadnji »Domoljub« piše na drugi strani v prvi koloni v strašno neumnem članku sledeče: »Žerjavovci in radičevci so zapustili narodno skupščino, češ, da je postala nezakonita. — Narodna skupščina se je po odhodu globoko oddahnila, zakaj šele zdaj je mogla v popolnem miru in hitro delati.« — Poslednje besede smo podčrtali mi, da se bolje vidi ta mir in pa to hitro delo. Od umora poteče v soboto štiri mesece, Koroščeva narodna skupščina je pa v tej dobi do danes vsega skupaj delala reci, piši in beri: štiri dni! To je res delo in sicer hitro delo in mir je tudi!

Drugi dovtip.

Isti »Domoljub« kvasá, da opozicija ni drugega doseгла, kakor da zdaj »zaenkrat« vlada še neče najeti posojila na Angleškem, ki je »že podpisano«, pa so papirji zaradi kričanja opozicije zelo padli in bi zato posojilo bilo predrago. Zaenkrat je tako, pravi »Domoljub«, pa bodo papirji kmalu poskočili, potem bodo pa posojila vzeli, ki je »že podpisano«. Uboga revščina! Tudi od hudiča samega in za vsako ceno bi vzeli denar, makar da jim ga opolnoči v ris prinese, ali grozdje je prekislo, zato pa tudi ni denarja. Morajo imeti silno dober želodec »Domoljubovi« naročniki, da preneso take špase!

Tretji dovtip.

»Domoljub« se hvali, kako lepe in velike svečanosti je slavila Koroščeva vlada zaradi prebitja solunske fronte v Beogradu. Tisti, ki je to pisal, je moral se udobno zastoj voziti in dobro je bil najbrže pogoščen na stroške

ubogih davkoplačevalcev. Zato piše, da je ta svečanost silno povzdignila ugled naše države v tujem svetu. Ta je pa že preneurna! Zapravili ste morda več kot sto milijonov dinarjev po nepotrebnem in to v teh težavnih časih, ko nikjer ni denarja, pa še mislite, da povečavate ugled državi. Ali ste znoreli? Kdaj je pa še zapravljivec in razsipnež komu povečeval kredit, kdaj je bankroter dobival ugled?!

Iz Škuljevega vilajeta.

Iz »Domoljuba« je razvidno, da fajmoštra Škulja slava naglo tone. Dopisi, ki jih kuje sam, to jasno pričajo. V Dragi, pravi »Domoljub«, jer bilo »zadovoljivo« število navzočih, v Dobropolju »bi jih bilo več želeti« in pa škoda, »da ni bilo nič samostojnežev«, v Loškem potoku je predaval ženskam, »kako politika celo v lonce seže« in drugod povsod so obžalovanja, zakaj tudi »nasprotniki« ne pridejo, da bi slišali oba zvona. Je že tako na tem božjem svetu. Dolgo takih klobasarij naš narod ne prenaša! Prej ste zabavljali sedem let na Beograd in Srbe, danes pa hvalite tiste, ki so dali iz svojih vrst morilce! In takih pridig se ljudje naveličajo, s samim cementom jih pa tudi ne boste nasitili!

Kosmato vest imajo. Te dni pripovedujejo klerikalni časopisi o nekakem atentatu, ki so ga pripravljali orjunaši — pred 4 leti na — dr. Korošca seveda. Čudno je to, da prihajajo s temi »strašnimi« stvarmi šele sedaj na dan, ko so Koroščevi prijatelji izvršili največji zločin v zgodovini in ubili Štefana Radića. No, in tudi to »dejstvo« ni motilo dr. Korošca, da ne bi bil dal orjunašem brezplačne vozne karte za Beograd ob priliki razkošnih svečanosti, ki so stale na sto milijonov dinarjev našega davčnega denarja.

Kdaj se bodo duhovi pomirili? Dr. Korošec izjavlja ob vsaki priliki, da ima njegova vlada poglavitni namen pomiriti razburjene duhove ter pripraviti sporazum med Srbi in Hrvati. Mi pa dobro vemo, da ne bo tako dolgo ne pomirjenja duhov in ne sporazuma, dokler bodeta sedela na vladi Vukičević in njegov zaveznik dr. Korošec, kot moralno in politično odgovorna za štrahovite umore v Narodni skupščini in dokler ne uničimo beograjske cincarije in korupcioniste. — lj.

Dr. Korošec bo prestopil — v pravoslavno vero. Hrvatski kmetijski dnevnik »Narodni Val« je prinesel pretekli četrtek zanimivo vest o izstopu dr. Korošca iz katoliške cerkve. Omenjeni list doznava iz zanesljivega vira, da se je dr. Korošec trdno odločil prestopiti v pravoslavno vero, ker želi postati s pomočjo radikalov pravoslavni škof za Slovenijo. Sliši se, da s tem v zvezi resno dela na tem, da se bodo vsi molitveniki za Slovenijo tiskali v cirilici.

All je divjačina za povzdigo kmetijstva?

Povsod po časopisih se nam priporočajo in ponujajo raznovrstna sredstva za pokončavanje raznih rastlinskih zajedalcev in škodljivcev. A pokončavanje nad vse škodljive divjačine nam je pa na vso moč zabranjeno. Ze razni ptiči in veverice po več košev sadja raznosijo že enemu posestniku na leto. Jazbeci mnogo koruze uničijo. Zajci pa razne nase in sadna drevesa »popravljajo«. So posestniki, ki jim je zajec v enem letu nad 50, drugim pa nad 260 drevesc uničil, tretjemu pa nad 300 vinskih cepljenih trt obzrl, da so se posušile. Divja svinja tudi vse poruže, kamor pride. Lisica nam požre mnogo kokoši: po 5, po 10 in tudi po 20 na leto in tudi jastreb jih mnogo podavi. Za več milijonov škode naredi divjačina kmetom na leto. Vse škode pa nikoli nihče ne plača, saj se še pra-

vično ceniti ne da, zato ker divjačina ne žre nikoli od kraja, ampak le tam, kjer se največ škode naredi.

Naj pride ena lačna srna v zelenjadni vrt v mestu, pa bo videl gospodar, koliko mu bo obžrla in pomandrala. Nam kmetom pa vsa divjačina leto za letom prosto uničuje pridelke. Ali je to za povzdigo kmetijstva? Kdor hoče divjačino gojiti, naj jo goji v ograjenem gozdu, ne pa tako, da se sme povsod sprehajati in nam pridelke pokončavati. V vojnem času je vse povpraševalo le za pridelke, ne pa za divjačino. Divjačina desetkrat, pa tudi po stokrat več škode naredi, kakor je pa sama vredna. Kaj nam pa koristi, če dobi občina tisočake za lov? Ker je posestnikov mnogo, zato pride na enega komaj par dinarjev k davku v korist. Če bomo ves drugi davek plačali, bomo še tiste dinarje, ki nam jih lov plača. Divjačini se pa ne bomo klanjali. Politiki v Združenih državah imajo menda tudi glave, pa le pustijo farmerjem, da si smejo braniti svoje pridelke. V Srbiji si tudi sme vsak braniti, kar si pridelal. Le nas še tlači ta stari grajski zakon. In sedanji zakupniki lova nam pa še divjačino od drugod dovažajo. Letošnji »Sadjar in vrtnar« piše na strani 32., da je lovska družba kupila 40 rodovitnejših zajcev in so nam jih izpustili. Za vsakega tistega zajca so dali 1400 Din (En tisoč štiri sto). Mi odločno zahtevamo ukinitve varstva nad divjačino! Vsak kmet naj ima pravico ustreliti divjačino, ki mu dela škodo. Dajte prostost kmetu, ki živež prideluje, ne pa izkoriščevalcu in divjačini, ki nam ga uničuje. Saj ta nam po vsej pravici in zdravi pameti tudi gre. Zato prosimo in pozivamo vse gospe poslance, da vzamejo to stvar v roke ter da se nam ta pravična želja kmalu usliši! Za to vam bo vsak razumen kmet srčno hvalen.

IZ STRANKE

Manifestacijski zbor KDK se vrši v nedeljo, dne 28. oktobra ob pol 3. uri popoldne v dvorani hotela »Union« v Celju. Na zboru govorijo voditelji KDK in SKS dr. Vladko Maček, Svetozar Pribičević, Ivan Pucelj in drugi poslanci KDK.

D O P I S I

Turjak. Tisti lažnjivi kljukec, ki farba in laže po »Domoljubu« iz našega kraja, že spet ne da miru. V zadnji številki ga močno v nos bode, ker je naš župan tovariš Ahec javno pod lipo takoj uradno razglasil, da tisto v »Domoljubu« ni bilo resnično. Zdaj se lovi za tem, da župan ni vložil prošnje na oblastni odbor. V nedeljo pa je župan ponovno razglasil pod lipo, da je tudi drugo pisanje laž, grda in brezvestna laž, ker je namreč tudi na oblastni odbor vložil prošnjo ter celo predsednika g. Natlačena osebno prosil. Dobil pa je odgovor, da koruze nimajo več. Tako tudi mnogo drugih občin. »Domoljubov« dopisun na vseeno laže naprej. Zato je župan povabil vse občinarje, da si zamorejo iz uradnih spisov ogledati ter se prepričati kdo laže. Tako jo je »Domoljub« enkrat dobil pošteno po umazanem in lažnjivem jeziku. — V nedeljo smo v Turjaku imeli javen shod Slov. kmetijske stranke pod milim nebom. Predsedoval je podžupan tov. Jože Zadnik, poročal pa je tov. poslanec Pucelj, ki je v poldrugurnem govoru podal poročilo o političnem položaju v državi in občini. Zbralo se je toliko število mož in fantov, da smo bili z udeležbo prav zadovoljni. Prišli so tudi somišljeniki iz škočjanske, rovtarske in celo dobrepoljske občine. Zlasti je poslušalce zanimalo, kako se je izvršil umor Radića in ostalih poslancev, kako klerikalci še danes služijo za hlap-

Modrih

je nekdanj slovelo v stari Grčiji po svoji modrosti.

Danes je le ona pridna gospodinja modra, katera izkoristi 7 prednosti, ki jih nudi

Schicht ovo
Terpentin-
Milo s svojimi prednostmi

ca pri beograjskih cincarijih, kako so še vedno zvezani s tistimi radikali, iz katerih vrst je izšel morilec Puniša Račić in kako so pozabili na avtonomijo, centralizem in vse drugo, bilo obljube, bilo bolečine. Poslušalci so prosili tov. Pucelja, da čimprej zopet pride in jim o izdajalskem obnašanju klerikalcev sproti poroča. V turjaški občini je Štrukljevu županovanju in Škuljevim farbarijam za vselej odzvonilo.

Guštanj. Malgajeva knjižnica v Guštanju je imela v nedeljo, dne 7. oktobra t. l. svoj redni letni občni zbor. V lokal, kjer je društvo zborovalo, je zašel tudi upravitelj Thurnovih gozdov v Guštanju g. Rudolf Pleiner, Nemeč iz Češke in je med zborovalci zagledal tovariša Jurija Cikulnika, ki je begunec iz Koroške ter organizator slovenskega kmetijskega pokreta za Mežiško dolino, pristaš KDK. Gospod upravitelj je članom društva Malgajeva knjižnice obljubil, da dá takoj 1000 dinarjev v knjižnično društveno blagajno, če se tov. Cikulnika vrže iz društva. No, hvala Bogu, ob naši severni meji so še možje, ki so na to obljubo jasno povedali, da jim je slovenski delavec stokrat ljubši kakor pa gospod upravitelj. Sicer se pa v Guštanju že davno na tihem govori, da se tukajšnji Nemci, če pri tukajšnjih političnih oblastih česar ne dosežejo, obrnejo takoj v Beograd, kjer so baje mnogo bolj kavalirski kot Slovenci. Na kakšen način se da v Beogradu za Nemce kaj doseči, pa če tudi je to proti našim narodnim in državnim interesom, to si vsak sam lahko misli. KDK dobro vé, za kaj se bori. Živela! Zadeva z g. Pleinerjem pa zna imeti svoj zaključek še pred sodiščem.

Iz radovljiskega okraja. Na vseh poljih gospodarskih vprašanj je bilo zadnje leto opaziti znatno pospeševanje gospodarskih ustanov. Zlasti živinorejske panoge so beležile lepe uspehe. Da se je to moglo začeti, ali sploh spraviti v življenje, je bilo potrebno za gorenjski okoliš radovljiskega okraja agilnega delavca, ki je tudi gospodarsko poznal ta okraj. Oblastni odbor pa je poslal kmetijskega referenta v Kranj, da vodi oba okraja. Torej okraj, ki je čisto kmetijski, ne zmora kmetijskega referenta, pač pa kakor sem opazil, se je pomnožil prosvetni oddelek, da so bili poleg nadzornika še trije pomagači in pomagačice samo za prosveto. Torej, kmetijstvo brez ekonomista. Komaj se je v govedoreji in v prašičereji doseglo vidne uspehe, ko bi imela

stvar procvitati, se razviti in ko je baš najbolj potreben več vodja, se ga odpokliče. Lepe stvari, kaj ne, dragi kmetje živinorejci. In če bi v resnici ta prosveta, kakor sem rekel, imela na programu zboljšanje. Mesto, da se od strani nadzorne srezke šolske oblasti pospešuje šolstvo na tak način kakor dosedaj, se pa predlaga ukinitve višjih razredov. Take mode menda pa res ni nikjer, kakor v Radovljici. Bajе zato, da se nekaj nepokornih učiteljev odpelje iz radovljiške republike SLS. Čudim se le, kje spi poslanec Jan v takih razmerah, kje toli hvalisana kmečka zveza. Na eni strani priznava g. Jan, da je radovljiški okraj z odličnim srezkim referentom postal vzor vsem drugim, da to tudi priznava oblastni odbor, na drugi strani po isti Jan molči, ko se demontira gorenjsko življe, da se prestavlja ljudi, ki so krvavo potrebni nam, na prosvetnem oddelku pa se vrši prava dirka za boljšimi mesti. Lepe stvari, kaj ne, dragi kmetje, se vrše ob času, ko g. Jan prepusti oblast gospodi, sam pa molči, kakor bi se nič ne zgodilo. Požigi se vrše kar na debelo, pa se govori, da se ne more zaščititi, da ni toliko orožništva na razpolago, da bi vsako noč čuvali. Na Bledu 8. septembra je bilo pa orož-

ništva za polovico okraja in to za mirne ljudi. Za požigalce, lumpe in tatove, pred katerim niso varni naši kmetje, pa pravi g. poglavar, da jih ni. Že pride čas, da bodo tudi za to orožniki na razpolago.

Listnica uredništva. Iz škočjeloške okolice — proti tiskovnemu zakonu.

Denar naložite

najboljše in najvarnejše
pri domačem zavodu

KMETSKI HRANILNI IN POSOJILNI DOM V LJUBLJANI

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Tavčarjeva (Sodna) ulica šte. 1.

Obrestuje vloge na knjižice in tekoči račun brez odpovedi po 6%, proti šesttedenski odpovedi po 7% in proti trimesečni odpovedi po 8%.

Stanje vlog Din 20.000.000.—.

Jamstvo za vse vloge presega večkratno vrednost vlog.

Da ne zamudite!

Knjige Kmetijske Matice so deloma že dotiskane, deloma se nahajajo v tisku. Kljub vsem našim pozivom pa nekateri gg. poverjeniki niso še do danes vrnili nabiralnih pol. Ker smo tiskali le malo več izvodov, kolikor je bilo priglasih naročnikov, opozarjamo že danes, naj gg. poverjeniki, ki še niso storili svoje dolžnosti, takoj zaključijo nabiranje in nabiralne pole vrnejo. Tudi oni, ki bi radi imeli knjige Kmetijske Matice, a jih še niso naročili, naj to takoj store, ker pri najboljši volji pozneje ne bo več mogoče ustreči naročilom. Knjige so izredno lepe in bodo najlepši dar slovenskemu kmetu.

Gospodarski odbor v Krškem razpuščen.

Oblastni odbor je v sporazumu z velikim županom razpustil gospodarski odbor v Krškem in postavil mesto od ljudstva izvoljenega odbora gerenta dr. Murglja. Da se kak od ljudstva izvoljen odbor razpusti, mora postojati kaka večje pregreha, v odloku o razpustu krškega gospodarskega odbora pa ni nobene take utemeljitve, ampak se sklicuje le na nekake pritožbe, da ni na svojem mestu in da ni nepristranski. Iz vsega se vidi, da je razpust čim golega partizanstva. S tem činom so zopet jasno dokazali kako spoštujejo avtonomijo, to je ljudsko voljo. Večino meščanov je izvolilo odbor in zato nima pravice nikdo dirati v njihovo delo, dokler se to delo vrši v mejah poštenosti. Kako je mogel veliki župan pristati na tak razpust, nam je nerazumljivo, ker ob vsaki priliki poudarja svojo nepristranost? Menda se ne bo tudi pri nas uvedlo balkanizma in balkanskega nasilja?

Postopanje oblastnega odbora bomo bolj natanko popisali v prihodnji številki, da bo ljudstvu jasno kakšni razlogi so oblastnemu odboru dobrodošli, da krši ljudsko samopravo.

„DEČVA“

Žene in dekleta! Poslužujte se naše narodne in poletne noše! Zahtevajte pri vseh trgoveh nagelnovo dečvino blago, ki se prodaja v prid Jugoslovnski Matici in Dečjemu domu.

NOVICE.

Kje je enakost? Največje sitnosti, šikane in nepotrebnih potov, kakor tudi zamude časa in oviro prometu in poslovanju se povzroča našim vinogradnikom in vinskim trgovcem s takozvanimi kontrolnimi listi. Da je pa ta stvar za Slovence občutnejša, se nikjer v celi državi takih kontrolnih listov ne zahteva. Takoj preko Sotle in Kolpe je vsa prodaja in prevoz vina prost kontrolnih listov. Zakaj imamo to prednost samo v Sloveniji. Menda ni bilo bolj ugodnega časa, da se tudi pri nas kontrolni listi odpravijo, kakor sedaj, ko je »največji« Slovenec predsednik vlade.

Za zaščito kmetijskih domov pred požigom. Tov. Iv. Ažman, predsednik radovljiškega okrajnega odbora SKS, je poslal srezkemu poglavarstvu v Radovljici predlog, da oblasti povečajo varnost pred požigi kmečkih domov, ki se vrše skoraj vsako soboto po Gorenjskem. Okrajni odbor predlaga, da se naj, v kolikor orožniške postaje niso dovolj močne, takoj izpopolnijo. Po 10. uri zvečer naj bo vsakdo, ki ga zasačijo, da se potika okrog vasi in gospodarskih poslopij, takoj pozvan k legitimiranju. Uvedejo naj se stroge nočne straže, ki bi jih vodili orožniki. Po sebi je seveda umevno, da mora biti orožništvo za čas izrednega ponočnega straženja posebej plačano, ker bo le na ta način dana možnost, da bo služba zares vestna in uspešna. Nikakor pa se ne more le od lastnikov samih zahtevati, da bi stražili svoje domove, ker so zaradi težkega dela na polju izmučeni in poleg tega brez orožja. V ostalem pa je dolžnost države, da varuje ogrožene kmečke domove, ki jim preti nevarnost požiga.

Kdo bo zastopal familije umorjenih poslancev. Slavni francoski odvetnik Henri Torres iz Pariza bo prihodnji mesec prišel v Zagreb, kjer bo proučil vse akte za proces radi zločina 20. junija, v katerem bo zastopal interese družin umorjenih poslancev. Henri Torres je najznamenitejši pariški odvetnik.

Zločin pri Bledu pojasnjen. Blejska žandarmerija je pridno poizvedovala, da bi prišla na sled strašnemu zločinu, ki je bil storjen pod Babjim zobom pri Bledu, kjer so našli ostanke sežganega ženskega trupla. Po par dnevih raziskovanja in povpraševanja se je orožnikom posrečilo dognati, kdo je bila nesrečna žrtev in tudi kdo je najbrže zločin izvršil. Iz najdenih stvari so ugotovili, da so bile last 22-letne kuharice Anice Vršnikove, ki je bila v službi pri nadučitelju Rusu na Bledu. Imela je ljubavno razmerje z Janezom Kokaljem, pos. sinom, in bila pred odhodom z Bleda že 7 mesecev v blagoslovljenem stanju. Pri Rusu je odpovedala službo in od tedaj ni bilo več sledu za njo. Kokalj ji je obljuboval poroko, toda vedno odlašal. Orožniki pridno zasledujejo osumljenca.

Slovenka v Parizu obsojena na smrt. Slovenka Pepca Kureš je živela dalj časa v Parizu in bila uslužbena pri raznih trgoveh. Letos julija meseca je pri nekem trgovcu izvršila večjo tatvino. Videla jo je edino 14-letna domača hčerka. Da bi se tudi te priče znebila, jo je povabila seboj ter jo odpeljala v bližnji gozd, kjer jo je zadavila. Toda policija ji je prišla kmalu na sled in pretekli teden je bila pred sodiščem obsojena na smrt pod žiljotino (priprava za obglavljenje).

Strašna nesreča. Franc Toršek, 17-letni hlapec iz Potoka pri Vavti vasi, je prišel v nedeljo zvečer 7. t. m. v kovačnico Franca Trpina v Podkotu, občina Dvor pri Žužemberku. Poleg kovačnice se nahaja velik brus, na katerem je brusil kovaški učence Kovačič. Po čudnem naključju je zgrabilo kolesje brusa Franca Torška za obleko in ga vrtilo okrog ter butalo ob tramovje. Zlomilo mu je roke in noge, glavo popolnoma razbilo, da so možgani na daleč okrog leteli ter truplo povsem razmesarilo. Ko je Kovačič vodo zaprl, je še le izvelkel mrtvo truplo iz kolesja.

Železniška nesreča. Na postaji v Obrenovcu v Srbiji sta trčila skupaj osebni in tovorni vlak. Nesreča je zahtevala več žrtev. Mrtev je ostal en sprevodnik, a štirje potniki težko poškodovani.

Vlom na Golniku. V noči od četrta na petek preteklega tedna sta izvršila neznan tatova vlom v zdravilišče Golnik in odnesla 24.634 Din gotovine. Vlomilca iščejo z policijskim psom.

Avtomobili v Nemčiji. Nemški statistični urad objavlja, da je v Nemčiji blizu enega milijona avtomobilov raznih vrst. Potemtakem odpade v Nemčiji na vsakih 69 prebivalcev en avto.

Nesreča pri gradnji tovarne. Na Gorenji Savi pri Kranju zidajo novo tekstilno tovarno. Pretekli teden se je na novogradnji podrl strop in potegnil seboj štiri metre globoko tri delavce, ki so bili vsi težko ranjeni.

Avtomatski fotografi. Te dni so bili na mnogih mestih v Berlinu postavljeni avtomatski fotografi. To so na poseben način sestavljeni aparati, kateri fotografirajo mimoidoče potnike, ako vržejo v aparat komad kovanega denarja. V trenutku, ko spustiš v aparat denar, že prileti na zadnji strani izgotovljena slika.

Spomenik iz človeških kosti. Pred par leti je zadela Japonsko strahovita nesreča, pri kateri je potres uničil glavno japonsko luko in porušil celo mesto. Potres in nastali požar je zahteval nad 200.000 človeških življenj. Te dni so odkrili v nekem svetišču v Tokiju Budhov spomenik, ki je sestavljen ves iz okostij ponesrečenec.

Stavba s 75 nadstropij. V Chicagi zidajo ogromno stavbo, ki bo imela 75 nadstropij in bo 255 m visoka, to je za 20 m višja od znamenite Woolwoods Building, ki je bila do sedaj najvišja zgradba na svetu.

Mrtvec v kleti. Pretekli petek so našli v kleti Mayerjeve pristave v Kranju mrtvo truplo. Preizkava je ugotovila, da gre za zidarja Jurija Grašiča iz občine Preddvor, katerega pogrešajo že od meseca junija.

Nov način pranja. Perilo se namoči nekoliko ur ali splošno čez noč v vodi. Zjutraj se kuha pol ure v razstopini RADIONA. Na ta način se spremeni mučno pranje perila v zabavo.

Aretiran bančni ravnatelj. Policija je aretirala bivšega bančnega ravnatelja v Sarajevu Albaharija, ker je poneveril 2 milijona dinarjev.

Zrakoplov »Grof Zeppelin« priletel v Ameriko. Orjaški nemški zrakoplov »Grof Zeppelin« je s 65 potniki in 10.000 pismi krenil na pot v Ameriko in prispel po 120 urah v Newyork. Med potjo se je moral boriti s silnimi viharji in se mu je pri tem pokvarilo krmilo, vendar ga ta nesreča ni ovirala pri poletu. Zeppelina je pričakovalo v Ameriki na stotisoče ljudi. Zrakoplov Zeppelin je s to vožnjo dokazal, da se ga lahko brez nevarnosti uporablja za prekomorski promet.

Prva usnjarska šola v naši državi. Finančno ministrstvo je odobrilo kredit v znesku 1.500.000 dinarjev v svrhu ustanovitve usnjarske šole v Visokem (Bosna). To bo prva šola te vrste v naši državi. V Jugoslaviji imamo 97 usnjarn, a doslej nismo imeli take strokovne šole. Mislimo pa, da bi se morala šola ustanoviti v Sloveniji, ker je usnjarstvo pri nas najbolj razširjeno. Toda kaj takega sedaj ne moremo pričakovati, ker je »največji« Slovenec ministrski predsednik.

Macdonald v Pragi. Predsednik angleške delavske stranke Macdonald je prispel pretekli teden v Prago, kjer se je sestel z vsemi voditelji kmečkih strank Srednje Evrope. Proučiti hoče natančno naše kmetstvo gibanje. Ker bodo prihodnje spomlad na Angleškem državnozbornske volitve, ki bodo gotovo prinesle večino delavski stranki, bodo tudi ta sestavila bodočo vlado in usmerila svojo zunanjo politiko v Srednji Evropi v smislu kmetijske demokracije. V Prago so odpotovali od HSS dr. Maček, Predavec in dr. Švegel.

Smrt ruske carice. Preteklo soboto je umrla v Kopenhagenu na Danskem carica Marija Feodorovna, mati zadnjega ruskega carja Nikolaja II. in žena carja Aleksandra III. Carica velike Rusije je umrla popolnoma zapuščena in v siromaštvu. Bila je hči danske kralja.

Pomoč gladujočim v Rusiji. Sovjetska vlada je odredila onim krajem, v katerih preti lakota, 100 milijonov rubljev podpore. Poleg tega so v ogroženih krajih ustanovili javne kuhinje, katere že sedaj prehranjujejo 850.000 ljudi od tega 350.000 otrok. Lakota preti mnogim krajem v Rusiji radi slabe žetve, katero je povzročila letošnja suša.

Koliko je že Nemčija odplačala vojne odškodnine? Po službenih podatkih glavnega odbora za odplačevanje vojne odškodnine je Nemčija odplačala v zadnjih petih letih: Franciji 116 milijonov zlatih mark, Angliji 40 milijonov, Italiji 11 milijonov, Belgiji 8 milijonov, Srbiji 5 in pol milijonov, katere je večina pokradla beograjska cincarija, Ameriki 5 in pol milijonov in Rumuniji dva milijona zlatih mark.

Nova hiša se podrla. V Pragi se je zgodila pretekli teden strahovita nesreča. Neka nova hiša, katero so dogradili že do sedmega nadstropja, se je nenadoma porušila in pokopala pod seboj okrog sto raznih delavcev. Rešilo se jih je le par, večina je bila mrtva. Vlada je poslala takoj 2000 vojakov, da odkopavajo ponesrečene.

V državi, kjer je alkohol prepovedan. V Ameriki vlada že več let suhi režim, to se pravi, da so prepovedane vse alkoholne pijače. Kljub temu je v enem tednu umrlo 41 oseb na zastrupljenju z alkoholom in nad 300 oseb jih leži obolelih na zastrupljenju v newyorški bolnici.

Rastlinske zdravilne likerje za želodec grenke, polgrenke, sladke kakor tudi rum, pelinkovec, kimljovec, slivovko in druge žgane pijače nudi po najnižjih cenah »Gloria«, rastlinska destilacija, Ljubljana, Gosposvetska cesta 8. — Pišite po cenik še danes!

TEDENSKI KOLEDAR.

21. oktobra, nedelja:
Uršula.
22. oktobra, ponedeljek:
Kordula.
23. oktobra, torek:
Ivan Kap.
24. oktobra, sreda:
Rafael:
25. oktobra, četrtek:
Krizostom.
26. oktobra, petek:
Amand.
27. oktobra, sobota:
Frumencij.

SEJMI.

21. oktobra: Sevnica, Sv. Peter pod Sv. goro, Celje, Dovško, Cerklje, Lesce, Zubna, Jagenca, Podšentjurij, Žiri.
22. oktobra: Dramlje, Krško, Rakitna.
23. okt.: Novo mesto.
24. oktobra: Velenje, Dol, Dol. Logatec.
25. oktobra: Lemberg.
26. oktobra: Videm.
27. okt.: Vesela gora.

VALUTE.

Dati moramo za:

	Din
1 nemško marko	13:56
1 švicarski frank	10:95
1 avstr. šiling	8:—
1 angleški funt	276:28
1 ameriški dolar	56:90
1 franc. frank	2:22
1 čsl. krono	1.68
1 italijansko liro	2:98

Po čim so žene. Na daljnem vzhodu prostrane Rusije živi človeški rod, pri katerem so še vedno v veljavi stari običaji, da se žene prodajajo oziroma kupujejo. Ker je pa visoka cena tega ženskega blaga pretela osiromašnjeju možkih, je vojaški svetjet dotične pokrajine izdal odlok, ki regulira in točno določa cene dekletom. Odlok se glasi: »Ker nimajo dekleta nobene stalne vrednosti, zahtevajo starši zanje odušne cene in mnogo koristnih predmetov. To pa sili revne neporočene občane, da morajo ostati brez žene. Izvršilni svet v občini je zato odločil, da morajo v bodoče veljati naslednje cene: Za najboljše deklet (lepo, dobro vzraslo, z lepimi lasmi) nič več nego 120 rubljev, 2 postelji, 2 odeji in 2 blazini; za srednjelepa dekleta se cena primerno zniža, a cena vdov v nobenem slučaju ne sme preseči 120 rubljev.« — Kakor je iz tega odloka razvidno, so navade pri tem malem narodu ravno nasprotno od naših.

Najbogatejši človek v Kanadi. Nedavno je umrl v Kanadi tamošnji največji bogataš, ki je zapustil 30 milijonov funtov (čez 8 milijard dinarjev).

„Srečna sem“

pravi razumna Mica. „Moje življenje je neskaljena sreča. Pranje je najtežje delo v hiši, toda jaz se s tem ne mučim, ker mesto mene RADION pere sam.“

Varuje perilo!

Gorkij gre nazaj v Italijo. Največji živeči ruski pisatelj Maksim Gorkij, ki je živel zadnja leta v Italiji in ki se je letos vrnil v Rusijo, gre nazaj v Italijo radi poslabšanja zdravja.

Zopet potopljena podmornica. Francoska podmornica »Undina« je pretekli teden trčila skupaj z neko grško ladjo. Podmornica se je z vsem svojim moštvom potopila, ki je štel 43 mož.

Škofov harem. Na Poljskem je bil te dni v velikem procesu obsojen škof Kovalski, ki je ustanovil v nekem ženskem samostanu posebno versko sekto, na 4 leta ječe. Ta imenitni škof je hotel že na tem svetu ustvariti pravi raj, kakor sta ga imela Adam in Eva. Ukazal je nunam, da morajo nage okrog hoditi in je uvedel takozvane mistične zakone. Tako je imel škof Kovalski nič manj kakor 12 žen in 30 ljubic. Skratka cel samostan je pretvoril v gnezdo najrazuzdanejšega življenja in najgršega pohujšanja. Oblasti so prišle njegovemu početju na dan ter ga aretirale z vsemi nunami vred. Sodišče ga je obsodilo na 4 leta ječe.

Izredno velika toča je padala pretekli teden nad Catanijo v južni Italiji. Več starih hiš je toča podrla in nad 200 ljudi ranila.

Strahovit pokolj na Kitajskem. Po vesteh, ki prihajajo iz Kitajske, se je nedavno dogdil v provinci Kau-fu strahovit pokolj. Muslimani so poklali nad 200.000 Kitajcev radi tega, ker preti deželi lakota. Da bo več hrane ostalo za muslimane, so se odločili enostavno Kitajce poklati. Kitajska vlada je poslala močne vojaške oddelke, da vzpostavijo mir.

Velikanski požar v Zemunu. V soboto ponoči je do tal pogorela velika tovarna za predelavo volne. Škoda znaša nad 3 milijone dinarjev.

Bukova drva

ponudite z navedbo cene in množine družbi „**Lirija**“ Ljubljana
Vilharjeva cesta za glavnim kolodvorom

Naše izseljevanje v juliju t. l. Izselilo se je iz Hrvatske in Slavonije 854, Slovenije 297, Vojvodine 263, Dalmacije 215, Srbije 89, Hercegovine in Črne gore 98. Največ jih je odšlo v Kanado 855, Združene države 465, Argentinijo 283 itd. Vrnilo se je vsega skupaj 641 ljudi.

Trgovska pogodba z češkoslovaško.

V Pragi so pričeli dne 26. septembra t. l. pregovori za sklenitev trgovske pogodbe. S trgovskimi pogodbami se urejujejo gospodarska vprašanja med državami. Med češkoslovaško in našo državo obstoja zelo živo gospodarsko razmerje, od katerega ima dosedaj dobiček češkoslovaška. Kakor je našim bralcem znano, je češkoslovaška gospodarsko silno močna, ima jako industrijo, a tudi kmetijsko gospodarstvo je najnapredneje v celi srednji Evropi. Z eno besedo ima vse kar je potrebno za gospodarski napredek naroda. Kakor vse druge države, tako je tudi češkoslovaška interesirana na tem, da čimveč svojih industrijskih izdelkov razpeča pri nas, ki smo tipično kmetijska država. Mi nimamo nič proti temu, da naše potreščine krijemo v bratski državi, celo podpiramo to težnjo naše severne pobratine, ali po drugi strani pa zahtevamo od češkoslovaške, da tudi ona upošteva naše zahteve, ki gredo za tem, da se odpre trg našim kmetijskim pridelkom. Pred vojno smo z češko imeli prav žive trgovske veze, naše vino se je prodalo v velikih množinah v dežele sedanje češkoslovaške, dnevno so se po slovenskih postajah nakladali vagoni prešičev-pršutarjev, goveja živina in konji so se izvažali, hmelj, sadje itd. je bila naša roba za češki trg. Po vojni je vse to skoro prenehalo. Našemu vinu konkurira Italija, z prešiči jih zalaga Poljska, konje kupujejo drugje. Že njihova zakonodaja preprečuje uvoz kmetijskih krodunktov, ker je z zakonom določeno, da se nam bodo Čehoslovaki tu morali popustiti in dovoliti posebno stanje. Mi smo za to, da se carina na te ne sme znižati. Če naj se gospodarsko razmerje med obema poglobi, potem omogoči k nam uvoz češkega piva, a to pod pogojem, da češkoslovaška pri nas nakupi sorazmerno količino vina. Vemo, da se bodo temu upirali mogočni gospodje od pivovarske industrije, ali interesi naroda narekujejo naši delegaciji tako postopanje.

Našo delegacijo opozarjamo, da pri sklepanju pogodbe upošteva v prvi vrsti interese naroda, ki je kmetijsko-gospodarski, v drugi vrsti pa jo opozarjamo na obljubo, da bo udarec, ki ga je prejelo slovensko kmetijsko gospodarstvo pri sklenitvi trgovske pogodbe z Avstrijo, v Pragi popravljen. Po končanih pogajanjih bomo poročali o vsebini sklenjene pogodbe.

Književnost.

Tiskarna »Merkantile« v Zagrebu je te dni izdala tretjo povečano izdajo Šeringerovega »Slovarja tujih besedi in fraz«. Ta izdaja je plod marljivega dela in zbiranja besedi skozi 20 let in vsebuje okrog 6000 besedi. Posebno za kmetijsko ljudstvo je priporočljivo to delo. Cena mehko vezani knjigi je 30 Din, trdo vezani 40 Din, po pošti 12 Din več. Naroča se v »Tiskovni zadrugi« v Ljubljani.

Kmetijski koledar za leto 1929 v žepni obliki, vezan v platno, je dotiskan. Z razpošiljanjem se bo pričelo v najkrajšem času. Kdor ga želi imeti, naj si ga takoj naroči, ker bo tudi letos, kakor je lani, kmalu razprodan in ne bo potem več mogoče ustreči naročilom. Kdor jih naroči vsaj 10 izvodov skupaj, dobi znaten popust. Koledar stane samo Din 10—, po pošti Din 1— več. Naroča se pri Kmetijski tiskovni zadrugi v Ljubljani, Kolodvorska ulica 7.

Henrik Sienkiewicz, *Potop II*, del. Iz poljščine prevlel dr. R. Mole, 1928. Založila Tiskovna zadruga v Ljubljani. Velika osmerka, 496 strani. Broširan velja 100 Din, v platno vezan 124 Din, poštnina 5 Din.

Potop je nadaljevanje velikega Sienkiewiczovega romana Z ognjem in mečem. Dočim tvorijo zgodovinsko ozadje zadnjega boji poljske šlahte s Kozaki na znamenitih ukrajinskih tleh, opisuje »Potop« ono grozno stanje v Poljski, ko so Švedi poplavalili vso deželo in jo skoraj uničili. Izdaja in malomarnost velikega plemstva je olajšala Švedom pot v poljsko ljudovlado, a iztreženje in požrtvovalnost kralju vdanega plemstva je pognala zopet Švede za mejo.

Če je roman »Z ognjem in mečem« najboljši Sienkiewiczov roman, je »Potop« najživahnejši in poln najrazličnejših nedosegljivih epizod, pisan napeto od začetka do kraja.

»Potop« prav toplo priporočamo našim ljudskim in šolskim knjižnicam, pa tudi vsem drugim častilcem lepih povesti.

Kamnik. Iz Kamnika nam poročajo, da bodo počenši z 18. decembrom, to je z drugim torkom meseca decembra, vsak mesec drugi terek tam sejmovi, ker je občina dosegla dovoljenje šestih novih živinskih sejmov, ki se morajo, kakor že omenjeno, vršiti vsak drugi terek v mesecu. Dosedanji sejmovi dne 20. januarja, 12. marca, 9. junija, 24. avgusta 15. oktobra in 4. decembra odpadejo. Letos pa se na dan 4. decembra še vrši sejem. Ako pade sejmski dan na praznik, se vrši dotični sejem prihodnji delavnik.

Gostilničarska šola v Mariboru obstoja in tudi deluje z najboljšim uspehom že polna 4 leta. Do sedaj jo je upravljalo šolsko vodstvo sporazumno z gostilničarsko zadrugo. Šola nudi vajencem teoretični in praktični pouk. Podučuje se 9 ur na teden. Pouk obstoja iz sledečih predmetov: slovenščine, nemščine, francoščine, računstva, knjigovodstva, blagovnanstva, kletarstva državoznanstva in serviranja. Za nauk o serviranju se bo nabavil posebni inventar in pripomočke, katere se je moralo doslej od gostilničarjev izposojati. Šola bo po možnosti priredila tudi vsako leto s svojimi učenci po en izlet v inozemstvo in to predvsem v zapadne države Evrope. Šolski odbor pa bo zahteval od gostilničarjev, ki imajo vajence, da jih redno pošiljajo v šolo. Za vse nerednosti in neopravičene zamude se bo najstrožje postopalo.

Zagrebski velesejem bo otvorjen od 18. do 21. oktobra. Polovična vožnja je dovoljena na vseh progah. Potne legitimacije se dobe za Din 15— pri »Putniku« v Ljubljani Dunajska cesta 1.

Središnji ured za osiguranje radnika u Zagrebu 1922—1926. Tako se glasi velika statistična knjiga, ki jo je izdal istoimeni urad. V knjigi so poleg zanimive in važne statistike zavarovanj, delavstva itd. tudi opisana vsa zdravilišča, ki jih je Središnji ured ustanovil. Knjiga nudi v splošnem zvirne podatke o tej važni socialni ustanovi.

Radio.

Do nedavnega časa je bil še redkost, danes je pa prodril že v vasi in tudi pri nas se obeta radiju z otvoritvijo slovenske radiooddajne postaje lepa bodočnost. Na kratko in na razumljiv način hočem v tem članku popisati princip radija. Ne bom se seveda pri tem spuščal v posamezne malenkosti, kar bi razumevanje samo otežkočilo.

Najvažnejšo vlogo igra v naravoslovju valovanje ali nihanje. Minutnik na uri niha sem in tja. Ako vržemo v mirno vodo kamen, voda vzvalovi in valovi se v krogih razširjajo na vse strani. Tudi trda telesa valovijo, seveda te vale mi ne vidimo, ker so zelo majhni. Ako vdarimo recimo na napeto struno, začne struna valoviti ali nihati sem in tja. Okoli strune se nahajajoči zrak se pa začne istotako tresti oziroma valoviti. To zračno valovanje pride do naših ušes in mi slišimo glas. Glas ni torej nič drugega kot tresenje zraka. Če se to tresenje ali valovanje vrši hitreje ali počasneje, slišimo višji ali nižji ton. Poleg zraka pa je še neka druga snov, ki se je ne vidi in ne čuti, katera je povsod na svetu tudi v trdih snoveh. To snov imenujemo eter. Ta snov eter tudi valovi, se tudi trese. To tresenje pa povzroči elektrika. Strela ni nič drugega kakor skok električne iskre iz oblaka na zemljo. Pri tem pa ne skoči samo enkrat, ampak večkrat iz oblaka na zemljo, iz zemlje v oblak in zopet nazaj. Seveda se vrši to zelo hitro več milijonkrat v sekundi. Električna niha sem in tja kakor minutnik na uri, pri tem pa vzvalovi eter in etrovi valovi se širijo na vse strani podobno kot pri vodi, če vržemo kamen notri. V oddajni radiopostaji proizvajajo na umeten način etrove valove. Ako kdo govori v oddajni postaji, je to urejeno tako, da se s spremembo glasu spremene tudi etrovi električni valovi. Ti valovi se razširjajo z brzino 300.000 km na sekundo na vse strani, po zraku preko gora, čez hiše, nič jim ni ovira. Taki valovi pridejo do prejemnega aparata, do antene. Antena je žica, ki je razpeta navadno bolj visoko nad hišami. Električni valovi to žico presekaajo in v žici nastane vsled tega električni tok. Ta električni tok pa tudi niha sem in tja po anteni ni sicer jako hitro milijonkrat v sekundi ali pa še več. Tak tok, ki gre sedaj v to sedaj v drugo smer imenujemo izmenični tok. S tem izmeničnim tokom ne moremo ničesar narediti, moramo ga umiriti, to se pravi, moramo ga spremeniti v enakomerni tok, to se pravi v tak tok, ki bo šel samo v eno smer ko potok vode. Tak aparat za umirjenje izmeničnega toka v enakomernega se imenuje detektor. Sedaj imamo enakomerni tok, katerega napeljemo v slušalo. Ta enakomerni električni tok povzroči v slušalu tresenje kovinaste ploščice, tresenje ploščice povzroči tresenje zraka in mi slišimo glas. Ako poslušamo bolj oddaljeno radiopostajo recimo Berlin, potem se električni valovi zelo oslabe, preden pridejo do nas. Vsled tega je tudi tok zelo slab. Moramo ga ojačiti, kar storimo s takozvanimi cevmi ali žarnicami. Ojačamo ga dvakrat, trikrat. Čuli boste: trocevni aparat ali aparat s tremi ali štirimi žarnicami. To so fiste žarnice, ki usmerjajo tok in ga povečajo.

Recimo v radiooddajni postaji v Domžalah zavpije »tu«. Glas »t« povzroči, da nastanejo zračni valovi, ki vplivajo na električne valove, ki so značilni za glas »t«. Ko pridejo do antene, povzročijo tudi električni tok, ki je značilen za glas »t«. Od tu gre ta tok skozi detektor ali žarnico, kjer ga spremenimo v enakomernega, ki pa ima tudi vse značilnosti za glas »t«. Od tu ga peljemo v drugo žarnico, ga povečamo in povečanega odpeljemo po žici v slušalko. Tu s pomočjo elektromagneta spravi ta tok v tresenje malo ploščice, ta ploščica prenese tresenje na zrak in v naša ušesa in mi slišimo glas »t«. Nato se prenese »u«, ki pa ima drugačne valove, drugačen tok in drugačno tresenje, zato slišimo »u«. Tako se prenese beseda »tu«. Podobno se prenaša tudi muzika in vse drugo.

Slovinci smo dobili svojo radiopostajo v Domžalah. S silo 13 konjskih sil se proizvajajo električni valovi, ki prenašajo električne valove na vse strani. En val je dolg 650 m. Vsaka oddajna postaja ima svojo dolžino vala, da se ne motijo. Aparat moram šele urediti na to postajo, da jo slišim.

Radio je za kulturni in gospodarski napredek velike važnosti. Po radio se slišijo predavanja, en predavatelj zadostuje, da ga slišijo vsi oni, ki imajo radio. Potom radija bo naš kmet poslušal strokovna kmetska predavanja, slišal bo gibanje cen na trgu, tako da bo lahko vsak dan kontroliral cene in ne bo ga mogel vsak slepar pregoljufati.

Kdor je v bližini Domžal, mu zadostuje navaden detektorski aparat, ki stane približno 250 do 300 Din. Za oddaljene kraje bo že treba trocevne aparate, ki stanejo od 1000 do 2000 Din. S temi aparati bodo slišali tudi Dunaj, Rim, Budimpešto in druge postaje. Naročnina ali taksa stane 25 Din na mesec.

Sliši se istočasno, ker se ti valovi širijo s hitrostjo 300.000 km na sekundo. Da celo poslušalec godbe, ki stoji oddaljen 100 m od godcev, sliši poznejše godbo, kot pa poslušalec, ki je oddaljen 100 km od godbe, pa jo poslušajo z radio, ker tresenje zraka se prenaša s hitrostjo 300 m na sekundo, torej sliši godbo po 1/3 sekunde. Po radiju pa sliši po 1/100000 sekunde, torej veliko preje.

Kuhanje piva doma — prepovedano.

V zadnjem času se je začelo tudi pri nas v Sloveniji s kuhanjem piva; v drugih državah, kakor na Češkem, Nemčiji, Poljskem pa še mnogo poprej. Je sicer to povojna iznajdba, kakor marsikatera druga; pač znak, da so ljudje za vsako novotarijo dovzetni ter da se prepričajo, je-li dobra ali slaba. Tako je tudi s kuhanjem piva.

Kako se kuha in kakšno je pivo? S kuhanjem so zvezane precejšnje sitnosti, kar se vidi že pri tem, da ga dva ne skuhata enako. Eno je pregrenko, drugo prebelo, tretje vodeno itd. Samo ob sebi razumljivo je, da kar pivovarne delajo z vso natančnostjo in s pomočjo strokovnjakov, tega ne more napra-

viti naš človek, skoro s prosto roko; in tako tudi to pivo izgleda.

»Malo boljše je kot voda« — pravijo naši ljudje o domačem pivu. Že iz tega se vidi, da so kuhali to pivo le naši kmetje in delavci; torej ljudje, ki jim je nemogoče, da bi si privoščili ob vročih poletnih dneh pristnega piva. Letos pa še prav posebno, ko ni bilo dobili jabolčnika, katerega bi naši kmetje potrebovali za svoje delavce. Vino je pa v današnjih časih kmetu nedostopno. Ko bi naši ljudje imeli svoje pijače za potrebo, se ne bi ukvarjali s pivom; s samo vodo pri težkem delu pa tudi ne gre.

In tako so naši domači pivovarji kuhali pivo in iskali vzroke njegove pomanjkljivosti, kar naenkrat pa pride prepoved kuhanja. Obstrmeli so ljudje in kar verjeti ne morejo, da bi bila naša pravična vlada pod vodstvom g. Korošca tako — malenkostna in izdala to prepoved. In iz kakšnih razlogov? Mar trpi s tem konzum piva? Ne! — to ne drži, ker konzum trpi le vsled popolnega ubožanja podeželskega ljudstva po krivdi davčnega vijaka, katerega vedno bolj pritiskajo slovenski klerikalci. Ker je pa ta prepoved navadna škodoželjnost, zato jo naše ljudstvo še težje preboli. Dejstvo je, da bi te »brozge« naša klerikalna gospoda, ki je vajena izbranih vin in šampanjca, še ne poskusila ne, ubogemu ljudstvu je pa tudi ne privošči.

Zato ni čudno, če so začeli klerikalni pristaši zapuščati to gnilo klerikalno strapko, kajti dandanes mora spregledati vsak, če ni popolnoma slep. Verjame naj naša klerikalija, da bo prišel ob volitvah račun in tak račun, da bo joj! Kajti kdor živi na deželi in pozna naše ljudi, ta ve tudi njih mnenje, ki z vso silo obsoja klerikalno politiko. Ni zastonj rekel neki kmet, vedno vdan v klerikalno voljo: »40 let sem naročnik »Slovenskega gospodarja« in vedno sem verjel, da

nas bo dr. Korošec rešil, sedaj pa vidim, da je njegova politika lažnjiva. Ministrski predsednik — pa so vsega drugi krivi. Tak predsednik bi jaz tudi bil! Ravno tako se mi zdi,« je rekel, »kakor bi nas deset let vlekel v hrib in prigovarjal: „Le pojdite, pobje, kmalu boste rešeni trpljenja — vrh je že blizu in ravnina“ — ko bi pa prišli na vrh, bi nas pa nagnal v prepad, ne meneč se, če si kdo glavo razbije. O, boste videli, vi „mrevarji“, kakšen bo obračun!«

Vsi tisti pa, ki ste kuhali pivo, si zapomnite, da vam je to dobroto naklonila naša za ljudstvo nad vse skrbna klerikalna lažistranka.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.

Žitni in drugi pridelki:			
pšenica	1 q	295	do 300
rž	1 q	300	do 325
ječmen	1 q	300	do —
oves	1 q	275	do 300
proso	1 q	300	do 350
koruza (nova, sušena)	1 q	330	do 350
njda	1 q	250	do 300
fižol, ribničan	1 q	500	do 600
krompir	1 q	125	do 200
Seno in slama:			
sladko seno	1 q	100	do 160
kislo seno	1 q	75	do 100
slama	1 q	55	do 80
Goveja živina:			
voli I.	žive teže 1 kg	8	do 9
voli II.	žive teže 1 kg	7	do 8
voli III.	žive teže 1 kg	6	do 6-25
teleta	žive teže 1 kg	10	do 12
Prasiči:			
6-8 tednov stari	komad	225	do 300
3-4 mesece stari	komad	360	do 450
5-7 mesecev stari	komad	480	do 500
debeli	žive teže 1 kg	10	do 12-50
debeli	mrtve teže 1 kg	16	do 18
Perutnina:			
piščanec	komad	10	do 30
kokos	komad	20	do 35
Mleko, maslo, sir, jajca:			
mleko	1 lit.	2	do 5
smetana	1 lit.	10	do 14
čajno maslo	1 kg	50	do 55
surovo maslo	1 kg	36	do 40
bohinski sir	1 kg	28	do 32
sirček	1 kg	8	do 10
jajce	komad	1 25	do 1 50
Kurivo:			
trda drva	1 m ³	140	do 160
mehka drva	1 m ³	60	do 120

Pri vsakem dobro pripravljem obedu naj bodo na mizi tudi testenine

Se li želite znebiti Vašega revmatizma, gihta?

Trganje in zbadanje v udih in sklepih, otekli udje, poškodovane roke in noge, trganje, zbadanje in krčenje mišic v raznih delih telesa, često tudi slabost oči so pogosto posledice revmatizma in bolezni kosti, ki se morajo odstraniti, ker bi sicer bolezen še bolj napredovala.

Jaz Vam nudim

zdravilno pijačo, ki razkroja sečno kislino, pospešuje izmenjavo snovi in izločevanje, torej ni takozvano univerzalno ali tajno zdravilo, temveč je to produkt, ki ga nudi priroda sama za rešitev bolnega človeštva.

Dajem brezplačno vsakomur na poizkušnjo!

Pišite mi takoj in dobili boste pri mojih, v vseh deželah obstoječih skladiščih popolnoma zastonj in franco enkratno poskušnjo skupaj s poučno razlago. In tako se boste sami uverili o neškodljivosti tega sredstva in o njegovem hitrem delovanju.

August Märzke, Berlin - Wilmersdorf, Bruchsalterstrasse No. 5, Abt. 16.

Malo posestvo

obsegajoče ca. 4 orale, se takoj proda. — Posestvo sestoji iz njiv, sadonosnika in gozda, oddaljeno je samo 25 minut od Slovenjgradca. Pojasnila daje Zvonar Josip, sodarski mojster, Stari trg pri Slovenjgradcu.

Ceneno češko perje!

1 kg sivlega opuljenega perja 70 Din, napol belo 90 Din, belo 100 Din, boljše 125 Din in 150 Din, mehko kot puh 200 Din in 225 Din, boljše vrsta 275 Din. Pošiljatve carine prosto, proti povzetju, od 300 Din naprej poštalne prosto. — Vzorec zastonj. Blago se tudi ramenta in ne tuga j... naravnate nazaj. — Naročila samo na Benedikt Sachsel, Lobež št. 28-u Pizna, Češkoslovaška. Poštne pošiljke rabijo iz Češkoslovaške v Jugoslavijo približno 10 dni.

Kupim vsako množino cvetličnega, jelovega in ajdovega

medu

Ponudbe samo en gros.

Valentin Noč

Studenc št. 3. Škofjaloka.

IVAN JAX IN SIN LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA 2

Šivalni stroji

Izborna konstrukcija in elegantna izvedba in lažne tovarne. 15-letna garancija. Vozenje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji „ADLER“

Koleso iz prvih tovar: „DUEKOPP“, „STYRIA“, „WAFFENRA“ (Orožno kolo). — Pletilni stroji vedno v zalogi. Posamezni deli koles in šivalnih strojev. Daje se tudi na obroke! Cenike franco in zastonj!

Kmetje in kmetice!

kadar kupujete v mestu svoje potrebščine, poprijajte v prvi vrsti trgovce, ki v našem listu nudijo svoj blago!

Svoji k svojim!

Svoji k s o j m!

Najboljši in najtrpežnejši
**ŠIVALNI STROJI in
KOLESA so:**
**„Gritzner“
in „Adler“**

za dom, obrt in industrijo, v raznih
opremah. — Istotam švicarski
pletilni stroji „Dubied“.
Pisalni stroji „Urania“.
Ugodni plačilni pogoji. Večletna garancija.

Tovarniška zaloga:

Josip Petelinc, Ljubljana
blizu Prešernovega spomenika ob vodi.

*Varčen gospodar, si nabavi pred zimo
za obleke in perilo, katero gotovo najde v veliki zalogi
in izbiri ter dobri kakovosti pri obče znani priporočljivi
tvrdki R. Miklauc „Pri škofju“*

Lingarjeva ulica. Ljubljana Pred škofijo 3.
Trgovina obstoji že 59 let ter drži v zalogi blago samo
dobrih kakovosti iz prvostvornih tovarn kakor pred vojno.
- - Trdka pošilja blago na željo tudi po pošti. - -

Vse na obroke

tudi »Ratna štetac«, najsigurnejši in najbolj-
ši papir Jugoslavije. Za varnost vsake sre-
čke jamči država. — 24 glavnih dobitkov po
Din 1.000.000.—; 72 glavnih dobitkov po
Din 500.000.—. Srečka velja 48 let. Ugodni
mesečni obroki. — Zahtevajte gratis pro-
spekte pri banki Zumbulović, Ljubljana,
Aleksandrova cesta.

SUHE GOBE

plačuje
najvišje

M. Geršak & Co.
Ljubljana, Prečna ul. 4
(poleg mestne ljudske kopeli)
Telefon 2529

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D.

LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in
samo na debelo:

Premog, domači in inozemski za do-
mašo kurjavo in industrijske svrhe.

Kovaški premog vseh vrst.

Koks, livarniški, plavžarski in plinski.
Briketi.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani
Miklošičeva cesta 15/l.

Kmetovalci, gnojite s **Kalijevo soljo**

na hektar (1 $\frac{3}{4}$ orala) s sledečimi količinami 40% kalijeve soli: Na žitih in travnikih: 100 do 150 kg (50—75 kg na oral). Na krompirju, repi, pesi, detelji in koruzi: 200—300 kg (100 do 150 kg na oral). Na hmelju, vinogradu in sočivju 250—350 kg (125—200 kg na oral).

Večjo tu navedeno količino rabite na hektar (oral) tedaj, če v istem letu niste zadostno gnojili s hlevskim gnojem. Vsakoletno gnojenje s 40% kalijevo soljo, superfosfatom in apnenim dušikom je edino sredstvo za doseg največjih pridelkov. Tako gnojenje imenujemo **popolno gnojenje**. — Že mešano gnojilo »Nitrofoskal Rušec« je zelo priporočljivo.

Agrikulturno kemični urad Zagreb, Trg N. br. 4/b.,

ki deluje po nalogu znanega nemškega »Kali-sindikata«, Vam dá vedno brezplačno vsa potrebna pojasnila in brošure od vseh vrst umetnih gnojil.

Moderno pranje z **Benzit - nadmilom!**

RUDOLF
ROSSI

Ako perete z Benzit-nadmilom, imate dva čistilca: Pralna možnost z izvrstnim milom in energično razkrojenje z Benzitom.

Benzit je razkrojevalno sredstvo, katero z malim trudom največjo nesnago odstrani, celo olje in masne madeže odstrani. — Benzit deluje, ne da bi pri tem blago poškodovalo, ker nesnaga se razkroji.

Benzit-nadmilo vsebuje veliko množino Benzita, kar lahko zapazite na svežem vonju Benzita.

Milo in Benzit tvorita srečno dopolnitev, ker skupaj delujeta: Benzit razkroji nesnago in milo isto izpere.

Perite z Benzit-nadmilom vse Vaše barvasto perilo! Benzit-nadmilo varčuje naj-finejše tkanine, svila pridržijo svoj poprejšnji blesk.

Perite z Benzit-nadmilom vse masno perilo, metle za prah, krpe za prah in podobne umazane komade: Ker Benzit-nadmilo razkroji kemično vso nesnago, olje in mast.

Perite z Benzit nadmilom po možnosti mrzlo ali mlačno. — Ne drgnite in ne kuhajte perilo po nepotrebem!

Benzit Nadmilo

z dvojnim učinkom

• Tvornice Zlatorog, Maribor

Prometna banka d. d.

Ljubljana

Stritarjeva ulica št. 2

(vogal Pred škofijo 1, nasproti magistrata)

Telefon št. 2149, 2968
Pošt. ček. rač. 13.853

Žiro-račun
pri Narodni banki

Nakup in prodaja valut in deviz. Sprejemanje vlog na tekoči račun in hranilne knjižice, vnovčevanje čekov in menic. Izdaja uverenj, garancijskih in kreditnih pisem, podeljevanje kreditov in izvrševanje vseh bančnih poslov po najkulantnejših pogojih.